

Nr 150.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51; given Stockholms slott den 16 mars 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

Såsom i propositionen nr 2 till innevarande års riksdag framhölls böra anslagsäskandena å tilläggsstat sammanfattas i två propositioner, en avgiven vid riksdagens början och en vid slutet av den för budgetpropositionernas avlämnande fastställda tiden.

De anslag, som efter riksstatsens fastställande ytterligare äskats för det nu löpande budgetåret, ha uppförts dels å tilläggsstat I som fastställts av 1950 års riksdag vid dess höstsession (r. skr. 1950: 418), och dels å tilläggsstat II, som avser anslagsäskanden till innevarande års riksdag. Efter

anmälan av propositionen nr 2 ha anslagsäskanden å tilläggsstat II beslutats av Kungl. Maj:t i propositionerna nr 52, 79, 97, 108, 125, 128 och 151.

De ytterligare anslagsäskanden avseende tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår, vilka ansetts nu böra föreläggas riksdagen, ha tidigare denna dag anmälts. På hemställan av vederbörande föredragande har Kungl. Maj:t därvid fattat beslut enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—11*). En förteckning över av Kungl. Maj:t å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 till och med denna dag äskade anslag *utöver* de i propositionen nr 2 upptagna anslagen torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av förteckningen framgår att — med beaktande jämväl av nyssnämnda nya framställningar om anslag — efter det propositionen nr 2 till årets riksdag framlades, å tilläggsstat äskats 196,⁹¹ miljoner kronor å driftbudgeten och 58,⁵⁰ miljoner kronor å kapitalbudgeten.

Å tilläggsstat I ha tidigare av riksdagen anvisats anslag om tillhoppa 164,²⁴ miljoner kronor å driftbudgeten och 13,⁹¹ miljoner kronor å kapitalbudgeten samt å tilläggsstat II anslag å 2,⁷¹ miljoner kronor å driftbudgeten och 44,²⁹ miljoner kronor å kapitalbudgeten. Vid bifall till de efter avlämnande av propositionen nr 2 till och med denna dag gjorda ytterligare anslagsäskanden å tilläggsstat II skulle anslagen å tilläggsstater till riksstaten för innevarande budgetår uppgå till sammanlagt för driftbudgeten 363,⁸⁶ miljoner kronor och för kapitalbudgeten 116,⁷⁰ miljoner kronor.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—11*) fattat beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik Berggren.

Bilaga 1.

Egentliga statsutgifter.

Första huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler härefter under första huvudtiteln hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

A. Kungl. Hovstaten.

10. **Kostnader för framlidne Hans Maj:t Konung Gustaf V:s begravning.** I skrivelse den 12 februari 1951 till statsrådet och chefen för finansdepartementet har *riksmarskalksämberet* — med förmälan att de kostnader för framlidne Hans Maj:t Konung Gustaf V:s begravning som vore av natur att, i likhet med vad som tidigare skett i motsvarande fall, böra bestridas av statsmedel uppginge till 125 000 kronor enligt av chefen för Hans Maj:t Konungens hovförvaltning lämnade uppgifter — hemställt att statsrådet måtte vidtaga åtgärd i syfte att förenämnda belopp ställes till ämbetets förfogande för därmed avsett ändamål.

Departementschefen. Mot riksarskalksämberets framställning har jag ingen erinran. Jag torde i detta sammanhang få framhålla att staten tidigare i vissa fall bestritt kostnader för begravning av avlidna kungliga personer såsom bl. a. skett beträffande begravningarna av Konung Oskar II, Kronprinsessan Margareta och Drottning Victoria.

Under åberopande härav får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för framlidne Hans Maj:t Konung Gustaf V:s begravning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 125 000 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 150.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Erik Berggren.

Bilaga 2.

Egentliga statsutgifter.

A n d r a h u v u d t i t e l n .

Utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÅNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anmäler härefter under justitiedepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

B. Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet.

[1] 1. **Justitiekanslersämbetet: Avlöningar.** Den i gällande avlöningsstat för justitiekanslersämbetet upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal är fastställd till 15 000 kronor. Genom beslut den 22 december 1950 har Kungl. Maj:t vidare till ämbetets förfogande under budgetåret 1950/51 ställt ett belopp om högst 5 000 kronor att av ämbetet i mån av behov användas till avlöningskostnad i anledning av den ökning av arbetsbördan, som för ämbetet kunde föranledas av ärenden rörande den beslutade kommunindelningens inverkan på kommunala donationer. Sistnämnda belopp skall utgå med en tredjedel från åttonde och två tredjedelar från elfte huvudtitlarnas reservationsanslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

I skrivelse den 9 mars 1951 har *justitiekanslersämbetet* anmält att även med den förstärkning av icke-ordinarieposten som skett posten icke kommer att förslå för de utgifter som skola bestridas därifrån. Av posten återstår för närvarande oförbrukat blott ett belopp av cirka 150 kronor.

Det behov av anslagsförstärkning som inträtt är i främsta rummet föränlett av den utredning, varmed ämbetet för närvarande är sysselsatt till

följd av Kungl. Maj:ts beslut den 8 december 1950 att till ämbetet överlämna vissa handlingar, innefattande påståenden om illegal telefonavlyssning i den s. k. Kejneaffären m. m. I detta ärende biträdades ämbetet av rådmannen Erik Tammelin och extra hovrättsfiskalen Eskil Hellner. Fram till den 1 mars har i ersättning för mistade avlöningsförmåner utbetalats till Tammelin för januari och februari 4 632 kronor och till Hellner för tiden 1—24 januari 750 kronor eller tillhopa 5 382 kronor. Tammelin är fortfarande ledig från sin rådmansjänst. Hellner åter har efter den 24 januari endast vid sidan av sin huvudbefattning sysslat med Kejneärendet, och någon ersättning härför har ännu icke utbetalats till honom. De ytterligare kostnader, som utredningen kommer att draga — däri inberäknad gottgörelse utöver ersättning för mistade avlöningsförmåner, om vilken gottgörelse såvitt rörer Tammelin Kungl. Maj:t torde vilja på särskild anmälan av ämbetet framdeles besluta — uppskattar ämbetet till minst 5 600 kronor. Hela kostnaden för ärendet såvitt den skall bestridas av medel från berörda anslagspost skulle således lägst utgöra i runt tal ($5\,382 + 5\,600$) 11 000 kronor, varav nu torde böra anvisas 9 400 kronor.

Utöver sistnämnda belopp erfordras en förstärkning av anslagsposten med ytterligare 3 000 kronor, varigenom till ämbetets förfogande för den återstående delen av budgetåret skulle finnas ett sammanlagt belopp av omkring ($148 + 9\,400 + 3\,000$) 12 500 kronor. Av detta belopp skola i första hand bestridas de kostnader, som Kejneärendet enligt ämbetets uppskattning beräknas ytterligare föranleda och varom ämbetet självt har att besluta, ungefär 4 000 kronor. Härefter återstår 8 500 kronor. Detta belopp är avsett att täcka kostnaderna för vikarie för justitiekanslern under fortsatt partiell tjänstledighet, avlöningskostnaden för en halvtidstjänstgörande befattningshavare, som för närvarande åtnjuter tjänstledighet för enskilda angelägenheter men som beräknas inträda i tjänst i början av maj innevarande år, ersättning till särskilt arbetsbiträde för granskning av ämbetsverkens arbetsredogörelser m. m. samt övertidsersättningar.

Behovet för justitiekanslern av fortsatt partiell tjänstledighet är betingat av ökningen i ämbetets arbetsbörda. Denna ökning är i första hand föranledd av donationsärendena och Kejneärendet. Men även eljest har en ökning inträtt både i fråga om remisser från Kungl. Maj:t och beträffande andra ärenden. Sålunda förelågo enligt preliminära beräkningar till handläggning under 1950 — bortsett från de ämbetet först under senare tid tillagda ärendena enligt den skandinaviska konventionen den 8 mars 1948 om ömsesidig verkställighet av domar å böter m. m. — sammanlagt 830 ärenden, medan motsvarande siffra för 1949 var 753; remisserna ökade från 187 till 216. Oaktat att under 1950 avgjordes fler ärenden än 1949 — siffrorna äro 638 respektive 597 — har en ökning i antalet balanserade ärenden icke kunnat undvikas. Antalet vid ingången av 1951 oavgjorda ärenden var 192 mot 156 vid början av 1950. Såvitt hittills för 1951 föreliggande siffror utvisa, synes denna ökning av antalet inkommande ärenden fortsätta. Vissa ärenden ha därjämte visat sig särskilt tidsödande.

Vad angår de nya ärendena, rörande indrivning av böter m. m., inkommo under 1950 sammanlagt omkring 1 700 dylika ärenden mot 2 100 under 1949. En minskning har således inträtt med omkring 400 ärenden, och denna minskning fortgår alltjämt. Emellertid dröjer det, innan minskningen mera avsevärt påverkar arbetet, eftersom detta till stor del avser äldre ärenden. Antalet till handläggning förekommande ärenden under 1950 var sålunda något över 2 000 eller allenast drygt 100 mindre än under 1949. Den minskning i arbetsbördan, varpå ämbetet hoppats på grund av de rationaliseringsåtgärder som ämbetet alltefter vunen erfarenhet vidtagit — ytterligare en sådan är avsedd att genomföras från och med den 1 april 1951 — har ännu icke inträtt. Detta torde delvis bero på ökning i arbetet på grund av de alltjämt förekommande ganska talrika invändningarna mot verkställigheten, som ämbetet visserligen genom en mera stel tillämpning av konventionen ofta kunnat utan vidare avvisa under hänvisning till att de översända domarna äro lagakraftvunna och att länderna åtagit sig verkställa dem men som ämbetet likväl ansett böra föranleda särskild utredning. Till att ämbetet funnit sig böra tillmötesgå önskemål om utredning trots därmed förenat arbete — icke blott för ämbetet — och andra skäl, som kunna tala däremot, har även medverkat, att Sverige synes ha en väsentligt större ekonomisk fördel av konventionen än Danmark och Norge. Sålunda inflöto enligt anteckningar i ämbetets diaries under 1950 från Danmark 32 200 kronor och från Norge 48 400 kronor, medan till Danmark enligt anteckningarna redovisades 7 600 kronor och till Norge 2 800 kronor. Motsvarande siffror för 1949 voro 10 300, 11 400, 4 200 och 10 300. Samtliga siffror äro approximativa. Till Sverige har sålunda influtit under 1949 21 700 kronor och under 1950 80 600 kronor.

Under hänvisning till det anförda hemställer justitiekanslersämbetet om förstärkning av anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal med 12 400 kronor.

Departementschefen. Såsom framgår av justitiekanslersämbetets framställning torde ett betydande överskridande av ämbetets anslagspost till avlöningar till icke-ordinarie personal, som för innevarande budgetår är upptagen med 15 000 kronor, icke kunna undvikas. Orsakerna härtill äro huvudsakligen att tillskriva dels visst utredningsuppdrag som av Kungl. Maj:t anförtrots åt ämbetet, dels ock en ökning i den ämbetet eljest åvilande arbetsbördan.

Det är tydligt att nyss berörda arbetskrävande uppdrag, som faller utanför ämbetets normala arbete, icke kan fullgöras utan skälig förstärkning av arbetskrafterna. Likaså anser jag med hänsyn till vad ämbetet anført nödvändigt att dylik förstärkning medgives under innevarande budgetår för fullgörandet av ämbetets ordinarie arbetsuppgifter. Det belopp, varmed anslagsöverskridande bör medgivas, torde dock böra begränsas till 10 000 kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Kungl. Maj:ts proposition nr 150.

att den i avlöningsstaten för justitiekanslersämbetet upptagna anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal må för budgetåret 1950/51 överskridas med högst 10 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.

Bilaga 3.

Egentliga statsutgifter.

Tredje huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Tillförordnade chefen för utrikesdepartementet, statsrådet Hammarskjöld, anmäler härefter under utrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

B. Sveriges representation i utlandet.

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag framhölls bl. a. (III ht s. 3), att de extraordinära valutaförhållanden, som råda i Polen och som eventuellt kunna inträda även i andra länder, vid oförändrade utgifter i vederbörande lands valuta kunna föranleda mångdubblade utgifter i svenska kronor.

Kostnader av denna art ansågos emellertid böra hållas skilda från de anslag, som anmäldes i sagda proposition, och frågan om förstärkningsanslag för innevarande budgetår, respektive för budgetåret 1951/52, upptagas till prövning vid en senare tidpunkt, då säkrare hållpunkter kunde föreligga för en bedömning av anslagsbeloppet. Jag får nu anmäla frågan om anvisande av ytterligare medel för den svenska representationen i Polen för budgetåret 1950/51.

Ett nytt polskt penningssystem trädde enligt ett den 28 oktober 1950 publicerat regeringsbeslut i kraft den 30 i samma månad. Därvid fastställdes särskilda grunder för omräkning av äldre valuta till ny. Ifrågavarande åtgärder ha medfört avsevärt stegrade priser och arbetslöner m. m. och därmed betydligt ökade kostnader för beskickningen i Warszawa, konsulatet i Gdańsk och konsulatagenturen i Szczecin (Stettin). Ehuru i anledning härav perso-

nalinskränkningar genomförts, kvarstår till följd av den höga polska prisnivån ett betydande behov av ytterligare medel för täckande av utgifter för avlöningar, kostnader för kanslilokaler m. m. Vederbörliga äskanden göras i det följande under anslagen B. 1.—B. 6. Även anslagen B. 7.—B. 10. beröras emellertid av nu ifrågavarande förhållanden. Förslagsanslaget B. 7. Ersättning åt olönade konsuler torde sålunda komma att belastas med merutgifter å omkring 60 000 kronor för avlöningar och hyreskostnader m. m. för konsulatagenturen i Szczecin. Med hänsyn till sistnämnda fyra anslags karakter av förslagsanslag torde särskilt anslagsäskande icke påkallas utan förhållandet endast böra anmälas till riksdagen.

[1] **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m.** Kungl. Maj:t har den 19 maj 1950 i enlighet med riksdagens beslut (skr. nr 199/1950) fastställt avlöningsstat under förevarande anslag, varvid för prisutjämningsstillägg upptagits en obetecknad delpost å 3 000 000 kronor. I innevarande års statsverksproposition (III ht s. 15 f) har för nästa budgetår äskats samma belopp.

Gjorda beräkningar ge vid handen, att ett belopp av 175 000 kronor erfordras för prisutjämningsstillägg åt nu ifrågavarande personal i anledning av de extraordinära valuta- och prisleförhållandena i Polen. Riksdagens medgivande att överskrida posten med detta belopp torde böra inhämtas. Jag vill i detta sammanhang erinra om att prisutjämningsstilläggens belopp fastställas efter hörande av utrikesförvaltningens lönenämnd (jfr 1950 års statsverksproposition III ht s. 2).

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den i avlöningsstaten för diplomatisk och konsulär personal m. m. upptagna delposten till prisutjämningsstillägg må för budgetåret 1950/51 överskridas med högst 175 000 kronor.

[2] **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer.** I gällande avlöningsstat har under detta anslag upptagits bl. a. en obetecknad delpost till prisutjämningsstillägg å 332 000 kronor. Till följd av valuta- och prisleförhållandena i Polen erfordras under innevarande budgetår för prisutjämningsstillägg till attachéer ytterligare 40 000 kronor. Riksdagens medgivande att överskrida posten med detta belopp torde böra inhämtas, och jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den i avlöningsstaten för attachéer upptagna delposten till prisutjämningsstillägg må för budgetåret 1950/51 överskridas med högst 40 000 kronor.

[3] **4. Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden.** I riksstaten för innevarande budgetår har till avlöningar åt skrivbiträden vid beskickningar och konsulat uppförts ett reservationsanslag av 2 500 000

kronor. Av skäl, som anförts under nästföregående punkt, erfordras under sagda budgetår ytterligare ett belopp av 150 000 kronor. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

[4] 5. **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte.** I riksstaten för innevarande budgetår har till avlöningar åt ifrågasvarande personal uppförts ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor. Valuta- och prisförhållandena i Polen medföra ett ökat medelsbehov av 200 000 kronor, och jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

[5] 6. **Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän.** I riksstaten för innevarande budgetår har för detta ändamål anvisats ett reservationsanslag av 285 000 kronor. Jämväl under detta anslag uppstå av nyss anförda skäl ökade omkostnader, nämligen för uppvärmning m. m. för konsulatskansliet i Gdańsk. Dessa kostnader ha beräknats till 15 000 kronor. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

C. Internationella förhandlingar m. m.

[6] 7. **Bidrag till Förenta Nationernas program för teknisk hjälp åt underutvecklade länder.** En av de principer, som ligga till grund för Förenta Nationernas stadga, är att en höjning av den ekonomiska och sociala standarden i olika länder är ägnad att undanröja många orsaker till internationella intresse motsättningar och därigenom kan verksamt bidra till världsfredens befastande. I enlighet härmed vidtogos också redan under de första efterkrigsåren vissa åtgärder av Förenta Nationerna och dess fackorgan främst syftande till att lämna de ekonomiskt och socialt underutvecklade länderna tekniskt bistånd i deras strävanden att höja folkbildningen, rationalisera industri- och lantbruksproduktionen, effektivisera förvaltningen o. s. v. Detta arbete, vilket finansierades genom anslag å Förenta Nationernas, respektive fackorganens ordinarie budget, kunde dock bedrivas endast i relativt blygsam omfattning.

Ett nytt viktigt initiativ på detta område togs vid ett varen 1949 hållet

möte med Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd. Intresset för en aktivisering av hjälpverksamheten visade sig därvid vara stort. Det må erinras om att presidenten Truman kort dessförinnan i sitt årliga budskap till Amerikas förenta staters kongress dragit upp riktlinjer för ett omfattande amerikanskt program för att göra de underutvecklade länderna delaktiga av de tekniska framstegen i Förenta staterna — den s. k. punkt 4. Vid det nämnda rådsmötet erhöll Förenta Nationernas generalsekreterare i uppdrag att i samarbete med organisationens fackorgan utarbeta ett förslag till utvidgat program för teknisk hjälp. Samtidigt skulle den redan tidigare av Förenta Nationerna påbörjade hjälpverksamheten fortsätta i ditiillsvarande former. På grundval av ett av generalsekreteraren i anledning av detta uppdrag framlagt förslag antog rådet den 15 augusti 1949 en resolution, vilken den 16 november 1949 enhälligt och utan ändringar godkändes av Förenta Nationernas generalförsamling. Resolutionen innehåller detaljerade bestämmelser rörande det utvidgade hjälpprogrammets principer, administration och finansiering. Huvudsyftet skall vara att genom teknisk hjälp i olika former möjliggöra för de underutvecklade länderna att höja sin ekonomiska och sociala standard samt att därigenom på längre sikt säkra sin politiska oavhängighet. Vederbörlig hänsyn skall tagas till ifrågavarande länders nationella suveränitet, lagstiftning och särskilda sociala förhållanden. Hjälpfen får icke bli ett medel för ekonomisk och politisk inblandning i de hjälpmottagande ländernas inre angelägenheter, och den skall lämnas utan hänsyn till dessa länders politiska struktur eller till befolkningens ras eller religion. Den skall förmedlas genom Förenta Nationerna eller dess fackorgan och endast kunna ges till eller genom regeringar och på begäran av dessa. Mellan vederbörande internationella organisation och det mottagande landets regering skall överenskommelse träffas om hjälpåtgärdernas natur och sättet för deras utförande.

Ledningen av programmet skall vila på två för ändamålet särskilt inrättade organ, det tekniska rådet (Technical Assistance Board) och den tekniska kommittén (Technical Assistance Committee). Rådet, som består av Förenta Nationernas generalsekreterare och cheferna för de deltagande fackorganen, har till uppgift att samordna de olika projekten, granska inkommande ansökningar om hjälp och för kommittén framlägga förslag rörande såväl de olika projekten som programmet i dess helhet. Kommittén åter består av ekonomiska och sociala rådets medlemmar. Den har rätt att sammanträda mellan det ekonomiska och sociala rådets ordinarie möten. Dess viktigaste uppgift är att taga ställning till det tekniska rådets förslag samt för ekonomiska och sociala rådet framlägga rapporter och rekommendationer rörande dessa förslag.

Det utvidgade hjälpprogrammet skall finansieras genom frivilliga bidrag från medlemsländerna. För överväganden rörande programmets totala omfattning och de deltagande ländernas bidrag ägde en konferens rum i Lake Success under tiden 12—14 juni 1950. Till konferensen hade inbjudits samtliga medlemmar av Förenta Nationerna samt de stater, vilka utan att vara

medlemmar av Förenta Nationerna tillhöra något av dess i programmet deltagande fackorgan. Av de 77 stater, som sålunda inbjudits, deltog 54, däribland Sverige.

Enligt de vid konferensen lämnade upplysningarna torde de deltagande staterna vara villiga att för programmets första verksamhetsperiod, 1 juli 1950—31 december 1951, tillskjuta ett sammanlagt belopp motsvarande 20 012 500 amerikanska dollars. Av detta belopp bidrager Amerikas förenta stater med 12 007 500 dollars och övriga stater med 8 005 000 dollars. Från svensk sida förklarade man sig beredd att under förutsättning av riksdagens bifall bidra med ett belopp å 500 000 kronor. Beträffande bidragen från övriga länder torde få nämnas, att Storbritannien utfäste sig att tillskjuta 760 000 pund sterling, Nederländerna 1 520 000 floriner, Norge 250 000 norska kronor och Danmark 660 000 danska kronor. Vid konferensen godkändes även vissa bestämmelser rörande sättet för bidragens erläggande och totalbeloppets fördelning m. m. Enligt dessa beslut skola bidragen lämnas i den form och på de villkor, varom överenskommelse träffas mellan generalsekreteraren och bidragslandet. Dessa villkor få dock icke avse medlens användning enbart av ett visst utpekat organ, i ett visst land eller för ett visst bestämt ändamål. Förutom av konvertibla valutor kan hjälpen bestå av bidrag i det egna landets valuta för tjänster och materiel, som landet är berett att ställa till förfogande. Bidragen skola krediteras ett särskilt konto, vars behållning skall fördelas bland de deltagande organisationerna enligt vissa angivna normer. Sålunda skola de första 10 miljonerna dollars av de inlutna bidragen och 70 procent av de nästa 10 miljonerna dollars automatiskt fördelas bland de deltagande organisationerna enligt följande grunder: Förenta Nationerna 23 procent, Internationella arbetsorganisationen (ILO) 11 procent, Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) 29 procent, Förenta Nationernas organisation för uppfostran, vetenskap och kultur (UNESCO) 14 procent, Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) 1 procent och Världshälsovårdsorganisationen (WHO) 22 procent. Överskjutande belopp skall fördelas av det nyss nämnda tekniska rådet.

Föredraganden. Förenta Nationernas utvidgade program för teknisk hjälp har i första hand till mål att bidra till en höjning av den ekonomiska och sociala standarden i vissa länder i Asien, Afrika och Sydamerika. Genom att möjliggöra en förbättring av levnadsvillkoren avser man också att minska risken för sådana internationella konflikter, som ha sitt ursprung i socialt och politiskt missnöje. Ur allmän synpunkt märkes vidare, att ett mera effektivt utnyttjande av de underutvecklade ländernas naturtillgångar bör få en gynnsam inverkan på världsekonomin i dess helhet. Jag anser, att Sverige såsom medlem av Förenta Nationerna icke bör undandraga sig att lämna sitt bidrag till organisationens program för teknisk hjälp.

Jag har tidigare nämnt, att de enskilda staternas bidrag kunna få formen av antingen konvertibla valutor eller medel i det bidragsgivande landets valuta för betalning av tjänster eller materiel, som landet i fråga är berett

att ställa till förfogande. Från Förenta Nationernas sida har uttryckts önskemål om att så stor del av bidragen som möjligt måtte utgå i konvertibla valutor. För Sveriges del torde det dock icke vara möjligt att erlægga något bidrag i amerikanska dollars. Därest det emellertid skulle synas angeläget, att någon del av bidraget utgår i annan valuta än kronor — härvid torde främst pund sterling komma i fråga — bör spørsmålet härom kunna upptagas till prövning vid tiden för utbetalningen. Det beräknas, att ett svenskt bidrag till övervägande del kommer att tagas i anspråk för stipendier till utländska studerande och praktikanter i Sverige samt för utsändande av svenska tekniska experter. Ett flertal läroanstalter, institutioner samt statliga och enskilda företag i Sverige ha under hand förklarat sig villiga att mottaga stipendiater. Däremot är det svårt att redan nu överblicka möjligheterna att finna ett tillräckligt antal lämpliga personer, som äro villiga att mottaga expertuppdrag.

Vid de överväganden, som gjorts rörande storleken av ett svenskt bidrag, har ett belopp om 500 000 kronor ansetts bäst motsvara vad som från svensk sida, enligt vad jag nu anför, skäligen bör ställas till förfogande. Då det är ett starkt önskemål, att bidraget måtte lämnas så snart som möjligt under den löpande hjälpperioden, synes ett anslag böra äskas för ändamålet å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51. Anslaget bör få karaktären av reservationsanslag.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till Förenta Nationernas program för teknisk hjälp åt underutvecklade länder* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

D. Diverse.

[7.] **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare.** Svenska kyrkans sjömansvård i polska hamnar har på grund av valutareformen i Polen fått vidkännas ökade kostnader. Sjömansvårdens verksamhet i Gdańsk, Gdynia och Szczecin innebär i stor omfattning en avlastning av arbetet för den officiella representationen på dessa platser. Sjömansprästerna lämna sålunda ett värdefullt biträde i olika sjömansärenden, såsom efterforskningar av försvunna sjömän, omhändertagande av sjuka eller efterseglade och andra nödställda sjömän. De i det föregående omnämnda personalinskränkningarna vid ifrågavarande officiella representationer ha medfört, att sjömansprästernas medverkan i sagda hänseenden måste i vidgad mån tagas i anspråk. Det synes därför vara rimligt, att den merkostnad för sjömansvården, som uppstått genom den polska valutareformen och som under budgetåret 1950/51 beräknas uppgå till 100 000 kronor, åtminstone i huvudsak täckes av statsmedel.

Nu ifrågavarande kostnader äro i stort sett likartade med de utgifter, för vilkas bestridande förevarande anslag är avsett. Därtill kommer att detta under innevarande budgetår icke torde komma att helt tagas i anspråk; en besparing å mer än 100 000 kronor beräknas sålunda komma att uppstå. Jag vill därför föreslå, att av ifrågavarande merkostnader ett belopp av högst 75 000 kronor må bestridas från detta anslag, som har förslagsanslags karakter, vilket torde böra för riksdagen
anmälas.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Sture Johanson.

Bilaga 4.

Egentliga statsutgifter.

Fjärde huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Vougt, anmäler vissa under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 och anför därvid följande.

C. Försvarskrafterna.

Flygvapnet.

Flygmateriel m. m.

[1] 96. **Anskaffning av flygmateriel m. m.** Under hänvisning till vad jag förut denna dag anført vid anmälan av propositionen nr 110 angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1951/52 m. m. (punkt 12) får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av flygmateriel m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 32 000 000 kronor.

D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål.

[2] 13. **Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet.** För budgetåret 1950/51 har under detta anslag anvisats ett belopp av 5 400 000 kronor. *Försvarets forskningsanstalt* har i skrivelse den 2 mars 1951 anført,

att under föregående och innevarande budgetår av skilda orsaker avsevärda kostnadsökningar inträffat, vilka forskningsanstalten vid uppgörandet av förslag till medelsäskanden saknat möjligheter att beräkna och för vilka anstalten ej heller erhållit någon kompensation genom ökade medelsanvisningar. De uppkomna kostnadsökningarna, vilka föranletts av kronans devalvering samt varuprisstegringar såväl i utlandet som inom landet, ha av forskningsanstalten för tiden den 1 juli 1949—30 juni 1951 beräknats uppgå till sammanlagt 600 000 kronor. I detta belopp ha ej inräknats de kostnader som uppkomma genom höjningen av det rörliga tillägget, vilka merkostnader anstalten förutsatt skola bestridas i annan ordning. Forskningsanstalten, som framhållit att täckning måste erhållas för de uppkomna merkostnaderna därest verksamheten vid anstalten skall kunna fortgå i sin nuvarande omfattning, har hemställt att för täckande av de utav prisstegringen m. m. förorsakade utgiftsökningarna ett belopp av 600 000 kronor måtte ställas till anstaltens förfogande.

Departementschefen. En begränsning av verksamheten vid forskningsanstalten synes om möjligt icke under nuvarande förhållanden böra komma i fråga. För att verksamheten skall kunna fortgå i sin nuvarande omfattning, synes det vara ofrånkomligt att redan under innevarande budgetår ställa ytterligare medel till anstaltens förfogande under anslaget till viss forskningsverksamhet. Jag kan dock icke tillstyrka, att för ändamålet anvisas mer än 500 000 kronor.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

E. Diverse.

[3] 8. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Detta anslag är i gällande riksstat uppfört med 300 000 kronor, ett belopp, som med 250 000 kronor understiger vad som anvisats för budgetåret 1949/50. Vid ingången av innevarande budgetår förelåg å anslaget en reservation av omkring 100 000 kronor, varför under budgetåret totalt tillgängliga medel uppgå till 400 000 kronor. Av detta belopp återstodo den 1 februari 1951 — efter avdrag för vissa förskottsvis utgivna medel — omkring 103 000 kronor.

Vid beräkningen av anslaget för innevarande budgetår förutsattes, att vissa kostnadskrävande utredningar skulle slutföras i början av budgetåret och att därför utgifterna under anslaget skulle kunna avsevärt begränsas. Så har ock blivit fallet, i det att två större utredningar — kommittén för frivilligt försvarsarbete och 1946 års militära förvaltningsutredning — i oktober 1950 avgivit betänkanden. I januari 1951 har även arbetet inom 1949 års försvarsutredning tills vidare lagts ned. Å andra sidan ha emel-

lertid vissa andra utgifter kommit att bli högre än beräknat. Sålunda ha tryckningskostnaderna för nyssnämnda två betänkanden blivit avsevärda. Vidare har anslaget belastats med kostnader för vissa inom andra departement igångsatta utredningar. Slutligen har det befunnits erforderligt att intensifiera utredningsarbetet beträffande vissa frågor av beredskapsnatur. En beräkning av utgifterna under återstoden av budgetåret visar, att dessa trots vissa vidtagna besparingsåtgärder torde komma att överstiga anslaget med omkring 25 000 kronor, med vilket belopp anslaget således synes böra förstärkas.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Vad föredragande departementsefelen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

A. Broberg.

Bilaga 5.

Egentliga statsutgifter.

Sjätte huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.

7. **Vägunderhållet.** För budgetåret 1950/51 har riksdagen till Vägunderhållet anvisat ett reservationsanslag av 149 miljoner kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen. Då från föregående budgetår överförts en reservation av ca 5 miljoner kronor, utgöra de disponibla vägunderhållsmedlen för innevarande budgetår alltså sammanlagt ca 154 miljoner kronor.

I skrivelse den 6 mars 1951 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* hemställt, att till förstärkning av nämnda anslag måtte å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisas ett reservationsanslag av 9 miljoner kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till stöd för framställningen har styrelsen anfört följande.

I sina petita för budgetåret 1950/51 framhöll styrelsen bl. a. att styrelsen — med utgångspunkt från 1949 års löne- och prisnivå — kommit till den slutsatsen att för vägunderhållet erfordrades ett anslag av 155 miljoner kronor.

Under nu löpande budgetår komma pris- och lönestegringarna på olika områden att medföra väsentligt ökade kostnader för vägunderhållet, vilka icke kunna täckas inom ramen för de till styrelsens förfogande ställda an-

slagsmedlen. Den fortgående stegringen av trafiken med avseende på såväl mängd som tyngd ställer därjämte ökade krav på underhållet, varför behovet av anslagsförstärkning ytterligare accentueras.

De väntade kostnadsstegringarna på grund av höjda löner kunna nu överblickas med ledning av tendensen i hittills godkända avtal på arbetsmarknaden och det avtalsförslag för vägunderhållsarbetena för år 1951, som tillstyrkts av respektive förhandlingsdelegerade från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och Svenska vägarbetareförbundet. I anslutning härtill uppskattar styrelsen nu de ökade årskostnaderna för vägunderhållet på grund av höjda löner till ca 12,5 miljoner kronor. För första halvåret 1951 skulle ökningen alltså uppgå till omkring 6 miljoner kronor.

Kostnaderna för sådana materialier som användas vid vägunderhållet ha med undantag för bensin och dieselolja över lag undergått icke oväsentliga höjningar. Priset på drivmedel har visserligen genom ändring av skattesatsen från den 1 januari 1951 sänkts i viss utsträckning. Då någon skatte restitution icke kommer att utgå på väg- och vattenbyggnadsverkets ineliggande lager, medför sänkningen emellertid icke för verkets del någon nämnvärd kostnadsminskning för nu löpande budgetår, eftersom detta lager beräknas räcka åtminstone till april månad och åtgången på drivmedel är väsentligt större under vinterhalvåret än under sommarhalvåret.

För virke, järn, betongrör, färg, asfalt m. m. beräknar styrelsen en kostnadsökning för innevarande budgetår av ca 3 miljoner kronor.

Styrelsen förutser alltså för budgetåret 1950/51 en kostnadsökning för vägunderhållet av sammanlagt omkring (6 000 000 + 3 000 000) 9 000 000 kronor, vilken, om den skall täckas inom den nuvarande anslagsramen, medför att vägunderhållet måste väsentligt eftersättas.

Departementschefen. De kostnadsstegringar för vägunderhållet, som nu inträtt eller kunna förutses för innevarande budgetår, äro av den storleksordning, att en förstärkning av vägunderhållsanslaget synes påkallad. Den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till ca 9 miljoner kronor beräknade kostnadsökningen torde till ett belopp av 6 miljoner kronor böra täckas genom ett tilläggsanslag för budgetåret 1950/51 och återstoden alltså bestriidas inom ramen för redan tillgängliga anslagsmedel.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vägunderhållet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Hård af Segerstad.

Bilaga 6.

Egentliga statsutgifter.**Sjunde huvudtiteln.**

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler härefter under finansdepartementet hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter.

5 a. **Inlösen av skattefrälseräntor.** I lagen den 12 april 1935 (nr 101) om inlösen av vissa frälseräntor föreskrives att frälseränta, som tillkommit därigenom att kronan å annan överlåtitt ränta å skattehemman eller som i fall, där kronan sålunda avhänd ränta kan antagas hava upphört, eljest utgår av fastigheten, skall, därest räntan icke efter den 31 mars 1911 varit förenad med fastigheten i samma ägares hand, mot ersättning i penningar inlösas för statsverkets räkning, om sådant före den 1 januari 1940 påkallas av kronan eller ägare av räntan. Vidare har genom lagen samma dag (nr 102) om upphörande av vissa frälseräntor stadgats, att frälseränta, som kan inlösas för statsverkets räkning, skall, därest inlösen icke påkallats före den 1 januari 1940, upphöra från och med nämnda dag. Stadgandet härom har oförändrat införts i lagen den 11 juni 1937 (nr 346) om upphörande av vissa frälseräntor. Ärende angående inlösen av frälseränta upptages av länsstyrelsen i det län, där vederbörande fastighet är belägen. Kronan företrädes i dylika fall av kammaradvokatfiskalsämbetet.

För inlösen av skattefrälseräntor anvisades för budgetåret 1936/37 ett reservationsanslag av 450 000 kronor, motsvarande hela det belopp, vartill de totala inlösningskostnaderna uppskattats. Då markegångsprisernas stegring

föranledde en höjning av totalsumman av ännu oinlösta skattefrälseräntor, anvisades av 1938 års riksdag ytterligare 100 000 kronor för ifrågasvarande ändamål.

Enligt beslut av 1942 års riksdag har förefintlig behållning å anslaget till inlösen av skattefrälseräntor fått disponeras jämväl efter utgången av budgetåret 1941/42 för därmed avsett ändamål (se 1942: VII ht s. 38).

I skrivelse den 31 januari 1951 har *länsstyrelsen i Stockholms län* — med förmälan att länsstyrelsen jämlikt förenämnda lag den 12 april 1935 förordnat om inlösen av frälseräntorna av vissa angivna fastigheter och därvid bestämt sammanlagda lösensumman för räntorna till 116 827 kronor 25 öre, att länsstyrelsen utbetalt detta belopp till ränteägarna från särskild förskottstitel samt att reservationen å anslaget till inlösen av skattefrälseräntor vid ingången av budgetåret 1950/51 utgjort 37 943 kronor 20 öre — hemställt, att Kungl. Maj:t för ändamålet måtte ställa erforderliga medel till länsstyrelsens förfogande.

Departementschefen. Såsom framgår av vad länsstyrelsen i Stockholms län anfört synas ytterligare medel böra äskas för inlösen av skattefrälseräntor. Den ytterligare medelsanvisningen torde, med hänsyn till förefintlig behållning å anslaget till inlösen av skattefrälseräntor, kunna begränsas till 80 000 kronor, vilket belopp bör anvisas å tilläggsstat till riksstaten för löpande budgetår.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Inlösen av skattefrälseräntor* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Erik Berggren.

Bilaga 7.

Egentliga statsutgifter.

Nionde huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter under jordbruksdepartementet hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

G. Lanthushållning i allmänhet.

11 a. **Befrämjande av fröodlingen m. m.:** Ytterligare bidrag till Sveriges utsädesförening. Från och med år 1905 har riksdagen årligen anvisat anslag till Sveriges utsädesförening. Å riksstaten för innevarande budgetår är anslaget uppfört med 520 000 kronor. Därjämte har årets riksdag anvisat ett tilläggsstatsanslag å 30 000 kronor.

Sveriges utsädesförening hemställer, att å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1950/51 skall ytterligare anvisas ett belopp av 23 250 kronor för täckande av vissa kostnader för ökade löner åt föreningens arbetare.

Såsom skäl för framställningen anför föreningen, att dess arbetare enligt kollektivavtal, som träffats den 16 januari 1951, innevarande år erhålla en med i medeltal 24,8 öre höjd timlön. Den utgiftsökning för föreningen, som detta medför, uppskattar föreningen till 23 250 kronor för första halvåret 1951. Föreningen har därvid utgått från det antal arbetstimmar, som timavlönad personal utfört under första halvåret 1950. I beloppet ingår ej utgiftsökningen vid de verksamhetsgrenar, som bekostas av andra medel än statsmedel. Den del av kontrollbyråns verksamhet, som gäller kontroll av Svenska utsädesaktiebolagets produkter, den del av kemiska och cereala laboratoriernas verksamhet, som rör analys för främmande uppdragsgi-

vare, samt den förädlingsverksamhet med nya kulturväxter, som bekostas av enskilda intressenter, ha sålunda icke medräknats. Vidare har undantagits utgiftsökningen vid linlaboratoriet, för vars verksamhet ett särskilt anslag utgår.

Föreningen framhåller, att den icke räknade med några lönehöjningar, då den uppgjorde statförslaget för budgetåret 1950/51. Kostnadsramen lämnar därför icke rum för ökade utgifter för detta ändamål. Föreningen vågar icke heller förutsätta, att dess inkomster skola öka i förhållande till de belopp, som beräknats i statförslaget. Även om alla möjligheter att rationalisera verksamheten tillvaratagas väntar föreningen på grund av den allmänna prisstegringen jämväl starkt ökade omkostnader under ifrågavarande tidsperiod. För att icke verksamheten skall behöva nedskäras i avsevärd grad ser sig föreningen därför nödsakad att begära ytterligare medel å tilläggsstat för att täcka den utgiftsökning, som lönehöjningen medför.

I remissutlåtande den 8 mars 1951 tillstyrker *styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* bifall till föreningens framställning.

Departementschefen. Såsom framgår av det föregående har för år 1951 träffats nytt kollektivavtal för utsädesföreningens timavlönade arbetare, vilket medför väsentligt ökade löneutgifter för föreningen under detta år. Vid fastställandet av föreningens stat har hänsyn icke kunnat tagas till denna kostnadsökning. Såsom skett vid tidigare tillfällen synes föreningen även denna gång böra komma i åtnjutande av statsbidrag för att täcka den beräknade kostnadsökningen, i den mån den avser den statsunderstödda verksamheten. Utsädesföreningen har uppskattat denna merkostnad till 23 250 kronor för första halvåret 1951. Jag har icke något att erinra mot denna beräkning och förordar därför, att föreningen för innevarande budgetår skall erhålla ytterligare statsbidrag med ett avrundat belopp av 23 300 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Ytterligare bidrag till Sveriges utsädesförening* å tilläggsstat II till riksdagen för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 23 300 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Grass.

Bilaga 8.

Egentliga statsutgifter.

Tionde huvudtiteln.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ericsson, anmäler härefter under handelsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

H. Diverse.

10 a. Ökad turistpropaganda i Amerikas förenta stater. För löpande budgetår har anvisats ett belopp av 325 000 kronor till Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet.

Fråga har nu uppkommit om att för innevarande budgetår ställa ett särskilt bidrag till förbundets förfogande för ökad turistpropaganda i Amerikas förenta stater. En sådan anordning vidtogs 1949, då riksdagen efter förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 125/1949 bil. 8, p. 4, r. skr. nr 197/1949) anvisade 54 000 kronor till förbundet för ändamålet. Beloppet motsvarade efter dåvarande kurs cirka 15 000 dollars, varav 10 000 dollars voro avsedda för en reklamkampanj gemensamt med Danmark och Norge, vilka vardera ställt motsvarande belopp till förfogande, medan återstoden av anslaget skulle användas för reklamverksamhet tillsammans med de s. k. Marshallländerna genom European Travel Commission (ETC). De vidtagna åtgärderna åsyftade framför allt att intressera de amerikanska turisterna för besök i Europa under annan tid än den egentliga turistsäsongen.

Enligt av turisttrafikförbundet lämnade uppgifter gav särskilt den gemensamt med Danmark och Norge bedrivna kampanjen ett mycket gott resultat för Sveriges del och man räknar med att cirka 12 000 förfrågningar

beträffande resor i Sverige gjordes under ett år i anledning av denna verksamhet. Även den genom ETC bedrivna propagandan resulterade i ett stort antal förfrågningar beträffande Sverige, om än i mindre antal än dem som föranleddes av den gemensamma skandinaviska propagandan. ETC:s verksamhet har erhållit svenskt stöd även under 1950 och 1951. För 1950 utgjorde bidraget 10 000 dollars och bestreds från det under tredje huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete. I år har hittills ett belopp motsvarande 2 400 dollars ställts till förfogande från samma anslag.

Under 1949 inreste till Sverige omkring 40 000 medborgare i Amerikas förenta stater, medan motsvarande antal under 1950 utgjorde 44 000. Av dessa personer beräknades 32 500 respektive 33 200 utgöras av turister, vilka i Sverige tillbringade tillhoppa i runt tal 646 000 respektive 709 000 dagar. Av valutakontoret gjorda stickprovsberäkningar om de amerikanska turisternas dagsutgifter vid besök i Sverige och de förut nämnda uppgifterna om antalet uppehållsdagar ge till resultat, att Sveriges inkomster av amerikanska turister, exklusive biljettintäkter för resor till och från Sverige, under 1949 uppgingo till 24 miljoner kronor och under 1950 till 26,4 miljoner kronor. Sålunda har antalet turister ökat med 1,8 % och antalet besöksdagar med 9,8 %. Ökningen av turistinkomsterna uppgår till i runt tal 10 %. Ett studium av besöksfrekvensen under de båda årens olika månader ger vid handen en tydlig tendens mot ökat antal besök utanför den egentliga turistsäsongen. Sålunda uppgick antalet besökande amerikanska medborgare under tiden mars—maj 1950 till i runt tal 9 700, medan motsvarande siffra för 1949 var 8 100, en ökning således med 20 %. För säsongmånaderna juni—augusti var ökningen däremot betydligt mindre.

Den nu planerade reklamkampanjen är att betrakta såsom en fortsättning på 1949 års och avsikten är att verksamheten skall bedrivas gemensamt med Danmark och Norge efter samma grunder som tidigare. Tanken på en sådan kampanj har under hand livligt understötts av svenska ambassaden i Washington, vilken förklarar, att stora utsikter torde föreligga för att nå ett gott resultat. Enligt vad jag erfarit äro också de företag som uppehålla trafiken mellan Skandinavien och Amerikas förenta stater intresserade av en eventuell reklamkampanj och villiga att tillsammans bidra till kostnaderna för denna med hälften av de belopp, som sammanlagt kunna komma att beviljas av de tre staterna.

De förut lämnade uppgifterna ge vid handen, att en ej obetydlig ökning av antalet amerikanska turister ägt rum från 1949 till 1950 och att därigenom uppkommit en motsvarande eller rent av större stegring i turistinkomsterna. Även om det givetvis icke med visshet kan konstateras att den inträdda ökningen härleder sig från de gjorda insatserna i propagandahänseende, torde man dock vara berättigad antaga — med stöd av det ökade antalet förfrågningar om Sverige som förekommit — att propagandakampanjen bidragit till det ökade intresset från amerikansk sida. Särskilt beaktansvärt är att ansträngningarna att öka för- och eftersäsongresorna

haft framgång. Det synes därför välbetänkt att propagandaverksamheten fortsätter. Fortsättandet av verksamheten bör äga rum nu, innan verkningarna av den tidigare kampanjen hunnit ebba ut och därigenom vunnna goodwill förverkats. Med hänsyn till det nuvarande världsläget och dess i viss mån dämpande verkan å reslusten blir en propaganda än mer angelägen. Ett ytterligare skäl för behövligheten av effektiva propagandaåtgärder ligger däri, att — även om intresset från amerikansk sida för europaresor alltjämt är oförändrat — det »öppna» stödet från amerikansk sida i dylikt hänseende dock numera bortfallit. Jag är därför beredd tillstyrka, att särskilda medel anvisas för den planerade gemensamma skandinaviska reklamkampanjen i Amerikas förenta stater. Det svenska bidraget till denna kampanj torde emellertid få bli beroende på dels att Danmark och Norge anvisa medel för ändamålet i samma utsträckning som Sverige och dels att de intresserade trafikföretagen ställa medel till förfogande i utlovad omfattning.

Det för den gemensamma nordiska kampanjen behövliga beloppet utgör 10 000 dollars eller med nuvarande kurs i runt tal 52 000 kronor. Med hänsyn till önskvärdheten att verksamheten kan påbörjas snarast möjligt torde beloppet böra anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ökad turistpropaganda i Amerikas förenta stater* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 52 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Gunnel Sjölin.

Bilaga 9.

Egentliga statsutgifter.**Elfte huvudtiteln.**

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministerna ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Mossberg, anmäler under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 samt anför därvid följande.

E. Polisväsendet.

[1] **Statens polisskola: Avlöningar och Omkostnader.** I gällande avlöningsstat för statens polisskola är upptagen en anslagspost till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, å förslagsvis 158 700 kronor. I anslagsposten ingår en delpost till ersättningar till timplärare å högst 126 800 kronor. Denna delpost är beräknad med utgångspunkt bl. a. från att överkonstapelsklassen skall omfatta sju avdelningar. Vidare är i gällande omkostnadsstat för skolan upptagen en anslagspost till övriga utgifter å högst 85 100 kronor, vilken anslagspost beräknats med motsvarande utgångspunkt.

Överståthållarämbetet (skr. 10/2 1951) har hemställt, att en extra avdelning för högst 30 konstaplar ur Stockholms poliskår måtte få anordnas i överkonstapelsklassen vid statens polisskola med början under innevarande budgetår samt att erforderliga medel ställas till förfogande för ändamålet.

Till stöd för framställningen åberopas en skrivelse från *polismästaren i Stockholm*. Det ökade behovet av polispersonal med överkonstapelsutbildning sammanhänger dels med den av statsmakterna under hösten 1950 beslutade utökningen av den särskilda polisverksamheten för hindrande

och uppdagande av spioneri m. m. och dels med den utökning av stadens egen polisstyrka, som stadsfullmäktige i Stockholm beslutat. En närmare redogörelse för innehållet i polismästarens skrivelse torde icke böra lämnas till stadsrådsprotokollet. Ytterligare upplysningar torde i stället böra meddelas riksdagens vederbörande utskott.

Styrelsen för statens polisskola har i avgivet utlåtande framhållit, att styrelsen hyser vissa betänkligheter i fråga om anordnande av den föreslagna kursen i överkonstapelsklassen, icke minst med hänsyn till att större delen av kurstiden kommer att infalla samtidigt med den tid, då skolans befattningshavare åtnjuta semester. Då emellertid ett trängande behov föreligger för Stockholms stad att erhålla ytterligare överkonstapelsutbildad personal och skolans rektor förklarar sig villig lämna erforderlig medverkan i fråga om anordnande av utbildningen, finner styrelsen sig icke böra motsätta sig, att en extra avdelning i överkonstapelsklassen inrättas vid skolan under tiden den 1 april—30 september 1951. Skolans rektor har beräknat kostnaderna för den extra avdelningen till 12 800 kronor, varav 10 000 kronor för lärarlöner och 2 800 kronor för omkostnader. Styrelsen förutsätter, att de erforderliga medlen ställas till skolans förfogande.

Departementschefen. Med hänsyn till det trängande behovet av polispersonal med överkonstapelsutbildning inom Stockholms polisdistrikt samt frågans brådskande natur har Kungl. Maj:t genom beslut den 9 mars 1951 medgivit, att vid statens polisskola finge i skolans överkonstapelsklass anordnas en extra kurs med högst 30 polismän från Stockholms polisdistrikt. Kostnaderna härför förskjutas från vissa medel, som äro för överståthållaren tillgängliga. Nämnade kostnader, som av styrelsen för statens polisskola beräknats till 12 800 kronor, böra emellertid slutligt bestridas från skolans anslag. Jag föreslår därför, att riksdagens medgivande inhämtas att taga i anspråk nyssnämnda belopp från skolans avlönings- och omkostnadsanslag för budgetåren 1950/51 och 1951/52.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från förslagsanslagen till Statens polisskola: Avlöningar och Statens polisskola: Omkostnader för budgetåren 1950/51 och 1951/52 må intill ett belopp av 12 800 kronor bestridas kostnaderna för anordnande i överkonstapelsklassen vid skolan av en avdelning för högst 30 polismän från Stockholms polisdistrikt.

[2] Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m. Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 260 000 kronor. Under anslaget har liksom tidigare under en lång följd av år beräknats ett belopp av 7 000 kronor såsom bidrag till en kurs vid polisskolan i Göteborg.

Polisnämnden i Göteborg (skr. 15/1 1951) har hemställt om statsbidrag till anordnande av en extra kurs vid polisskolan under första halvåret 1951. Polisnämnden anför:

Vid årsskiftet 1950/51 uppgick antalet vakanta tjänster vid polisverket i Göteborg till 94. Under år 1951 kommer detta antal att ökas med ytterligare ett 40-tal till följd av avgång från kåren genom pensionering o. d. Härtill kommer, att statspolisavdelningen i staden fr. o. m. den 1 januari 1951 utökats. Vakanserna äro huvudsakligast att finna i konstapelsgraden. Då antalet befattningar i nämnda grad — extra konstaplarna inräknade — uppgår till i runt tal 500, innebär detta att endast 70 à 75 procent av ifrågasvarande befattningar komma att vara besatta under året. Förhållandet torde bliva enahanda under flera år framåt, därest icke åtgärder snarast vidtagas för att motverka detta. För att i någon mån avhjälpa bristen på befattningshavare, vilken menligt inverkar på polisbevakningen i staden, har ifrågasatts att vid stadens polisskola anordna en extra kurs i konstapelsklassen för befattningshavare i Göteborgs polisdistrikt. Kostnaderna för en sådan kurs beräknas uppgå till i runt tal 20 000 kronor. Då det synes skäligt att statsverket bidrager till kostnaderna för kursen, hemställer polisenämnden om största möjliga statsbidrag för anordnandet av en extra kurs i konstapelsklassen vid stadens polisskola under första halvåret 1951, dock lägst 7 000 kronor, eller det belopp, som under flera år utgått i form av statsbidrag till kursverksamheten vid skolan.

Departementschefen. Jag tillstyrker, att statsbidrag om 7 000 kronor får utgå till den extra kursen vid polisskolan i Göteborg, samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att från det för budgetåret 1950/51 anvisade förslagsanslaget till Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m. må utbetalas ett statsbidrag av 7 000 kronor till kostnaderna för en extra kurs vid polisskolan i Göteborg.

H. Diverse.

[3] 12. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Anslaget är för budgetåret 1950/51 uppfört med 500 000 kronor. Därjämte fanns vid ingången av budgetåret en reservation av omkring 13 000 kronor. Under det senaste året har departementet ansett sig böra tillkalla flera kommittéer med brådskande beredskapsbetonade utredningsuppdrag. En tidigare tillkallad sådan kommitté har uppmanats forcera sitt arbete. Den bl. a. till följd härav oberäknat stora medelsåtgången har å andra sidan föranlett vissa åtgärder från departementets sida i syfte att inskränka andra kommittéers arbete. Sålunda har bl. a. ett stort antal kommittéer uppmanats att endast hålla sådana sammanträden, som befinnas vara oundgängligen nödvändiga. Vidare har en kommitté förklarats vilande. Tillgängliga medel förslå likväl icke till kostnaderna under återstoden av budgetåret. Jag beräknar det ytterligare anslagsbehovet till 175 000 kronor.

På grund av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

Kungl. Maj:ts proposition nr 150.

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 175 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Åke W. Fornwall.

Bilaga 10.

Utgifter för statens kapitalfonder.

Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler frågor om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 och anför därvid följande.

Under den gångna delen av riksdagssessionen ha i olika sammanhang äskats anslag till investeringar å tilläggsstat II till löpande riksstat. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, då avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtagas av riksdagen.

Jag torde nu i korthet få redogöra för de olika fall, i vilka omedelbar avskrivning är påkallad beträffande investeringarna å tilläggsstaten.

Statens allmänna fastighetsfond. Investeringsanslagen till iståndsättande av statens fastighet i Leningrad å 82 000 kronor, till ökade lokaler för riksräkenskapsverket å 95 000 kronor samt till byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet å 9 200 kronor böra avskrivas i sin helhet med hänsyn till att investeringarna avse sådana anläggnings- och reparationsarbeten, vilka icke väsentligt komma att höja fastigheternas värden. Beträffande anslagen till uppförande av lärarbostadsbyggnad vid Skytteanska skolan i Tärna å 47 000 kronor, till byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut å 35 000 kronor och till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. å 454 000 kronor torde avskrivning i enlighet med gällande grunder böra ske med 50 procent. Övriga anslag avse nybyggnader för ämbetsverk och böra alltså avskrivas med 25 procent.

Försvarets fonder. För investeringar i försvarets fastighetsfond beräknas avskrivningsbehovet schablonmässigt till 50 procent av totala investeringen i var och en av delfonderna med undantag för befästningars delfond, under vilken nya investeringar enligt i proposition nr 88 till årets riksdag framlagt förslag avses skola i sin helhet avskrivas. I enlighet härmed bör för marinens resp. befästningars delfond upptagas avskrivningsanslag å 232 500 resp. 14 150 000 kronor.

Fonden för låneunderstöd. Anslaget till lån till svenska diakonsällskapet för sanering av erkända alkoholistanstalten Björknäs' ekonomi å 50 000 kronor torde, då lånet avses skola vara såväl ränte- som amorteringsfritt, böra avskrivas i sin helhet.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj: t måtte föreslå riksdagen

att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i härefter angivna fonder å tilläggsstat II till riksstaten för budget-året 1950/51 anvisa följande reservationsanslag, nämligen:

Statens allmänna fastighetsfond.

Utrikesdepartementet:	Kronor
<i>Inköp och iståndsättande av ytterligare fastighet för Sveriges representation i Bonn.....</i>	45 000
<i>Uppförande av fastighet för beskickningen i Camberra</i>	40 000
<i>Iståndsättande av statens fastighet i Leningrad..</i>	82 000
Kommunikationsdepartementet:	
<i>Ökade lokaler för riksräkenskapsverket</i>	95 000
Ecklesiastikdepartementet:	
<i>Uppförande av lärarbostadsbyggnad vid Skytteanska skolan i Tärna</i>	23 500
Jordbruksdepartementet:	
<i>Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut</i>	17 500
<i>Byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet</i>	9 200
Inrikesdepartementet:	
<i>Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.</i>	227 000

Försvarets fonder.

Försvarsdepartementet:	
Försvarets fastighetsfond:	
<i>Marinens delfond</i>	232 500
<i>Befästningars delfond</i>	14 150 000

Fonden för låneunderstöd.

Inrikesdepartementet:

*Lån till svenska diakonsällskapet för sanering av
erkända alkoholistanstalten Björknäs' ekonomi 50 000*

Vad föredragande departementschefen sålunda, med
instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt
behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Erik Berggren.

Bilaga 11.

Statens allmänna fastighetsfond.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT,
ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN,
HAMMARSKJÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler fråga om ytterligare medel till reparations- och underhållskostnader m. m. under beskickningsfastigheternas delfond av statens allmänna fastighetsfond och anför därvid följande.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. under beskickningsfastigheternas delfond av statens allmänna fastighetsfond. Under rubriken reparations- och underhållskostnader m. m. äro för denna delfond i staten uppförda två anslagsposter avseende den ena reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m. och den andra bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder. Under dessa rubriker ha i riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisats 505 000 resp. 258 000 kronor, eller sammanlagt 763 000 kronor. Vidare har 1951 års riksdag efter framställning av Kungl. Maj:t i proposition nr 2 medgivit, att anslagsposten till Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m. finge under budgetåret 1950/51 överskridas med högst 162 000 kronor till täckande av under budgetåret uppkommande merkostnader för underhåll m. m. å delfondens fastigheter. I beloppet inginge 48 000 kronor för vissa utvändiga reparationsarbeten å beskickningsfastigheten i Madrid. I skrivelsen med begäran om medelsanvisning för sistnämnda ändamål anförde byggnadsstyrelsen, att Madridfastigheten även i övrigt erfordrade en genomgripande reparation, men att styrelsen med hänsyn till oklarheten beträffande fastighetens framtida disposition ansågo dessa arbeten böra anstå.

I skrivelse den 21 februari 1951 har byggnadsstyrelsen anmält behov av ytterligare medel under reparations- och underhållskostnadsposten av beskickningsfastigheternas delfond och härom anført i huvudsak följande.

Sedan ett sändebud akkrediterats i Madrid, har behovet av inre reparationsarbeten i fastigheten därstädes aktualiserats. En representant för byggnadsstyrelsen har på platsen verkställt besiktning av fastigheten. Med hänsyn till det statsfinansiella läget har i det på grundval av besiktningen upp-

rättade förslaget till reparationsåtgärder endast upptagits sådana arbeten, som äro oundgängligen nödvändiga för att fastigheten skall kunna disponeras för avsett ändamål. Arbetena omfatta reparation och iståndsättning av värmeledningsanläggningen och den elektriska installationen. Sistnämnda arbete är motiverat icke minst av brandfaran. Vidare erfordras en modernisering av köks- och ekonomilokalerna, varvid bland annat det otidsenliga köket i källaren slopas och ett nytt inredes i de nuvarande serveringsrummen i våningen 1 trappa i anslutning till stora matsalen. Tjänarbostäderna i flygelbyggnaderna äro i ett mycket bristfälligt skick och erfordra delvis ombyggnad för att bland annat bereda bostad åt chauffören. I övrigt har endast medtagits allmänna uppsnygningsarbeten i begränsad omfattning. För här angivna arbeten, vilka icke kunna rymmas inom disponibla eller tidigare äskade tilläggsanslag, erfordras ytterligare 75 000 kronor.

I detta sammanhang får styrelsen anmäla, att under budgetåret uppkommit ytterligare merkostnader för underhåll av vissa beskickningsfastigheter i följd av ändrade växelkurser. Dessa merkostnader beräknas till 33 000 kronor enligt en vid skrivelsen fogad sammanställning (Buenos Aires — 1 345, Bukarest + 16 000, Madrid — 4 000, Ottawa + 280 och Warszawa + 22 000 kronor = 32 935 kronor).

Det i enlighet med ovanstående ökade medelsbehovet uppgår således sammanlagt till (75 000 + 33 000) 108 000 kronor.

Under förevarande anslagspost föreligger dessutom enligt anmälan från utrikesdepartementet och enligt av byggnadsstyrelsen gjorda beräkningar ett ytterligare medelsbehov av 75 000 kronor för utförande av vissa skyddsrumsarbeten i samband med redan pågående eller för den närmaste framtiden planerade byggnadsarbeten i beskickningsfastigheter. En förstärkning och modernisering av ifrågavarande anläggningar har ansetts lämpligen böra komma till stånd. Särskilda medel för ändamålet ha icke anvisats sedan budgetåret 1942/43.

Med hänsyn till att ifrågavarande reparations- och underhållsarbeten böra komma till utförande utan dröjsmål och det ökade medelsbehovet delvis är av automatisk natur, tillstyrker jag, att ett belopp av sammanlagt 183 000 kronor får bestridas från förevarande anslagspost till ifrågavarande ändamål. Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att medgiva,

att den å beskickningsfastigheternas delfond upptagna anslagsposten Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m. må under budgetåret 1950/51 överskridas med — utöver tidigare medgivet belopp — högst 183 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Erik Berggren.

Bihang.

Förteckning

över av Kungl. Maj:t hos riksdagen år 1951 äskade anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 utöver de i propositionen nr 2 upptagna anslagen.

Driftbudgeten.

A. Egentliga statsutgifter.

I. Kungl. Hov- och slottsstaterna.

	Kronor
A: 10 Kostnader för framlidne Hans Maj:t Konung Gustaf V:s begravning	125 000

III. Utrikesdepartementet.

Avlöningar vid beskickningar och konsulat:	
B: 4 Skrivbiträden, <i>reservationsanslag</i>	150 000
B: 5 Extra biträden och vaktbetjänte, <i>reservationsanslag</i>	200 000
B: 6 Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän, <i>reservationsanslag</i>	15 000
C: 7 Bidrag till Förenta Nationernas program för teknisk hjälp åt underutvecklade länder, <i>reservationsanslag</i>	500 000
	865 000

IV. Försvarsdepartementet.

Armén:

Expenser m. m.:	
C: 19 Övriga expenser m. m., <i>reservationsanslag</i>	90 000
Intendenturmateriel m. m.:	
C: 22 Beklädnad m. m., <i>reservationsanslag</i>	1 680 000
C: 23 Inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	200 000
Övningar m. m.:	
C: 25 Övningar m. m., <i>reservationsanslag</i>	4 250 000
Tygmateriel m. m.:	
C: 31 Anskaffning av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i>	15 200 000
C: 32 Underhåll av tygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> ...	8 000 000
Flygvapnet:	
Flygmateriel m. m.:	
C: 96 Anskaffning av flygmateriel m. m., <i>reservationsanslag</i> .	32 000 000
Försvarets forskningsanstalt:	
D: 13 Viss forskningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	500 000
Sjukvårdsmateriel m. m.:	
D: 22 Sjukvårdsmateriel, <i>reservationsanslag</i>	50 000
E: 8 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	25 000
	61 995 000

VI. Kommunikationsdepartementet.

B: 7	Vägunderhållet, <i>reservationsanslag</i> , att avräknas mot automobilskattemedlen	6 000 000
------	--	-----------

VII. Finansdepartementet.

D: 5 a	Inlösen av skattefrälseräntor, <i>reservationsanslag</i>	80 000
--------	--	--------

IX. Jordbruksdepartementet.

Befrämjande av fröodlingen m. m.:

G: 11 a	Ytterligare bidrag till Sveriges utsädesförening	23 300
---------	--	--------

X. Handelsdepartementet.

H: 10 a	Ökad turistpropaganda i Amerikas förenta stater	52 000
H: 14	Kostnader för företagsräkning, <i>reservationsanslag</i>	119 000
		171 000

XI. Inrikesdepartementet.

H: 12	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	175 000
-------	--	---------

XII. Civildepartementet.

F: 6	Täckning av beräknat överskridande av anslagsmedlen för rörliga tilläggsförmåner å löner och pensioner, <i>förslagsanslag</i>	112 500 000
	Säger för egentliga statsutgifter	181 934 300

B. Utgifter för statens kapitalfonder.**III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.**

B. Statens allmänna fastighetsfond.

Utrikesdepartementet:

3 b	Inköp och iståndsättande av ytterligare fastighet för Sveriges representation i Bonn (III: 4 b), <i>reservationsanslag</i>	45 000
3 c	Uppförande av fastighet för beskickningen i Canberra (III: 4 c), <i>reservationsanslag</i>	40 000
3 d	Iståndsättande av statens fastighet i Leningrad (III: 4 d), <i>reservationsanslag</i>	82 000

Kommunikationsdepartementet:

7 a	Ökade lokaler för riksräkenskapsverket (III: 8 a), <i>reservationsanslag</i>	95 000
-----	--	--------

Ecklesiastikdepartementet:

23 a	Uppförande av lärarbostadsbyggnad vid Skytteanska skolan i Tärna (III: 24 a), <i>reservationsanslag</i>	23 500
------	---	--------

		Kronor
Jordbruksdepartementet:		
27	Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (III: 28), <i>reservationsanslag</i>	17 500
27 a	Byggnadsarbeten å vissa staten tillhöriga byggnader vid Experimentalfältet (III: 28 a), <i>reservationsanslag</i>	9 200
Inrikesdepartementet:		
36	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (III: 37), <i>reservationsanslag</i>	227 000
		539 200

C. Försvarets fonder.

Försvarsdepartementet:

Försvarets fastighetsfond:

2 a	Marinens delfond (IV: 16 a), <i>reservationsanslag</i>	232 500
5	Befästnings delfond (IV: 25—36), <i>reservationsanslag</i>	14 150 000
		14 382 500

E. Fonden för låneunderstöd.

Inrikesdepartementet:

4	Lån till svenska diakonsällskapet för sanering av erkända alkoholistanstalten Björknäs' ekonomi (VI: 8), <i>reservationsanslag</i>	50 000
	Säger för utgifter för statens kapitalfonder	14 971 700
	Summa för driftbudgeten	196 906 000

Kapitalbudgeten.**Kapitalinvesteringar.**

III. Statens allmänna fastighetsfond.

Inrikesdepartementet:

37	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.	454 000
----	---	----------------

VI. Fonden för låneunderstöd.

Jordbruksdepartementet:

5 b	Stödlån till jordbrukare	3 000 000
-----	--------------------------------	-----------

Inrikesdepartementet:

8	Lån till svenska diakonsällskapet för sanering av erkända alkoholistanstalten Björknäs' ekonomi.....	50 000
		3 050 000

VIII. Fonden för förlag till statsverket.

Handelsdepartementet:

4	Förlagskapital för inköp av ved	30 000 000
5	Förlagskapital för inköp av fossila bränslen	25 000 000
		55 000 000

Säger för kapitalbudgeten **58 504 000**